

הדגל

ליוגוסלאביה העניה, מסתבר, יש תעשיית סרטים; "הדגל" הוא משופר רת תוצרתה. יתכן שגם אמנות סרטים קיימת בארצו של טיטו, אבל עובדה זו לא נודקה לעין הצנת הסרט. "הדגל" הוא סרט יפה מכמה וכמה בחינות: הוא מצולם בטעם רב, הקלטה הקול טובה, אפילו טובה מאד, התאורה מענינה, המוסיקה מבצעת בהגיגון, הבימוי בכללו — עד כמה שה"דבר נוגע למבנה התמונות — של בעל מלאכה מובהק (בראנקו מריא-נוביץ') והעריכה במקומות רבים אפילו מצוינת.

מן הצד הטכני, הישגיהם של היוגוס' לאבים אינם נופלים מן הרמה שהורגלנו אליה במרבית הסרטים ההוליוודיים. מכמו בחנות (טכניות) עולה "הדגל" על סרטים איטלקיים ואפילו צרפתים רבים. אולם מה יש נוסף על שלמות טכנית מסוימת? מעט מאד.

סיפור המעשה הוא פשוט: מאריה (סוניה קסטל) היא רקדנית באלט באר" פירה של בלגראד. היא יכולה לחיות חיים קלים ושטופי תענוגות בחברתם של הקצינים הנאציים ובני עמה משתפי הפעולה. אך היא אינה בכפר מוסר לה פרי טיזאן פצוע את דגל המרד. היא מעבירה אותו אל מפקדת הפרטיזאנים, מצטרפת אל כוחותיו של טיטו ומשחררת יחד אתם, לאחר דמים, את הכפר.

"הדגל" נועד, כנראה, להיות מוצג בתוך יוגוסלאביה עצמה, כי הוא רצוף פטריוטיות נאיבית ו"ציונות" המביאה את הצופה הור במבוכה. נקל לשער, לאחר ראית הסרט הזה, איזה רושם עושים הסרטים ה"ציוניים" שלנו על קהל זר...

יתכן ש"ציונות" דורשת גם משחק "ציוני", ויתכן שלא. בכל אופן, ב"הדגל" כל הפרטיזאנים טובים ומ"תוקים כסוכר וכל הגרמנים והצ'טני" קים סאדיסטים, פחדנים וטפשים. יוצא דופן הוא יאשה גריגורין ("מפקד הפרטיזאנים"). לפנינו שחקן בעל הבנה, היודע להבדיל בין משחק תיאטרוני למשחק קולנועי; אפילו הנאומים ה"ציוניים" ביותר משכנעים כשהם יוצאים מפיו. כל האחרים הם בובות. תמונות הקצין נעשו באימנות רבה, אבל הפרטיזאנים מנצחים בקלות כזאת שהצופה מתחיל לשאול את עצמו מדוע המלחמה באירופה נמשכה קרוב לשש שנים איומות.

ב"הדגל" תמונות יפות רבות. צילומי הנוף באמת מרהיבים, הריקודים העממיים — לא במידה גדושה יתר על המידה — יפים. תמונת הצגה באר פירה עשויה בטעם והיה שמץ של רוסליניות בקטע אחד המראה כיצד כל אנשי הכפר מצטווים לעבור בסך על פני גויות פרטיזאנים הרוגים.

ישראל יכולה ללמוד הרבה מיוגוס' לאביה בשטח הסרט, בעיקר מבחינה טכנית, וכן דבר אחד חשוב ביותר: להתחק מתעמולה. התעמולה הורגת את "הדגל".

הפרש השחור

למה הדבר דומה? לתרשים של מטבח: גיבור אחד, שני גבורים, שודד זקן מוזקן ומבדח, דהירות סוסיים. מאז יריות, דליקה (באש וברכב), בית סוהר, "צבעים טבעיים" וה"בחורה הכי יפה בעולם". הרי לפניכם סרט. אבל איזה סרט!

דאן דורייה ("הפרש השחור") יותר מדי יריות.

תפקידים רבים שהוא נאלץ למלא, אין הוא נוטש את עיר הקולנוע. דאן דורייה ממשיך את המסורת של הנבל הקלאסי שמיצגו המפורסם ביותר הוא יאנו ב"אוליו". כיאנו, דאן הוא נבל ללא תסביכים. נוח לו להיות נבל ויש לו הנאה לגרום סבל לזולת. אין הוא נבל מפני שמלחמת-החיים עשתה אותו כזה. הוא נבל מפני שזה טבעו. טול ממנו את האפשרות להיות נבל — וחיייו יהיו ריקים ומשמעמים — וגם חיינו... כך, לפחות, חושבת הוליבוד.

יאנקי

בארמון המלך ארתור

מחברי סרטו של טיי גארנט הש"ד תדלו לא לחבר סרט על אודות זמר אלא כשביל זמר והלכו אצל מארק טוויין למצוא נושא מתאים. ואמי נמי, הנושא הוא זהב שהם הפכוהו לטיגים. בינג קרוסבי אצל המלך ארתור! בינג קרוסבי בין אבירי השולחן העגול ונשי החצר! בינג קרוסבי, יאנקי פשוט מקונטיקאט, באמצע המאה הששית! זהו רקע מצויין ורב אפשרויות שהוח"מצו... כאם הסרט אינו משיג את מטרתו אלא במקומות בודדים, אשמים בכך המחברים, שלא ידעו לנצל את הנושא.

מחוץ למספר קטעים מצוינים כמו: הרויקר, ארגון תזמורת ה"לאו, ליקיני החמר ונסיעתו של המלך ארתור על פני מדינתו — הסרט משעמם, והשירים רק מאיטים את קצבו, כי בינג קרוסבי אינו האיש המתאים בתפקיד המתאים; זהו תפקיד הדורש קלילות מקסימאלית וסגנונו הכבד האיטי של בינג קרוסבי אינו הולם אותו כלל.

סרטי השבוע

"סליחה, טעות במספר" (אה"ב) בארבארה סטאנוויק, כרגיל, נפלאה בי תכיד בת עשירים מודקנת, חולה מדי"מה השומעת במקרה שיחה טלפונית שאינה מכונת לאוניה אך הנוגעת לה בהחלט. אחד הסרטים המענינים, המת"חיים והמרגיזים ביותר של השנה.

"כל מספר עולל לזכות" (אה"ב) קלארק גיבל בתפקיד של מנהל מוע"דון משחקי-גורל. ברנש סימפאטי עד שיעמום, וכל האנשים המפסידים אצלו את כספם בשיטתיות, אהבים אותו, משום מה, בלב ונפש. בנו — נושא למחקר פריוני — שזא אותו. לבסוף משתנה יחסו הקר של הבן אל האב, אך הסרט נשאר משעמם, כבד, טפשי.

צ'ארלס בולס (דאן דורייה) הוא שודד זרקים הקרא לעצמו "בארט הש"חור". באחת המרכ"בות שהוא שודד אותן נמצאת לילה מונטז, רקדנית גדו"לה ומפורסמת, (איי"בון דה קארלי). בארט מתאהב בה ומנטיח לה שישב למטב מיד לאחר שסיים בהצ'חה "מבצע" אחרון — שוד של סכום כסף גדול. הוא נכשל ו"הקאריירה שלו נפ"סקת.

איבון דה קרלו משחקת, כאמור, בתפקיד של רקדנית מפורסמת. הרי קודים שהיא מבצ'עת בסרט אינם עוזרים לה לשכנע את הצופה שיש לה משג, ולו גם ק"לוש ביותר, באמ"נות הריקוד.

אשר לדאן דורייה, היא, הוא, כרגיל, מצויין אבל עוול לבזבו את כשרונו בסרטים קלוקלים כאלה.

דינאל דורייה, (כך, לפחות, טוענת הביוגרפיה ה"רשמית" שלו) הוא איש נוח לבריות וטוב לב, ברגע שאין מצלמת האולכ"י מכונת אליו. הביר"גראפיה אינה מגלה את גילו, אבל אין הוא ילד — הוא נשא אשה בשנת 1931 (ועדיין חי אתה) והוא אב לשני ילדים. דאן הוא, איפוא, אורח סולידי למדי: ואכן בשעתו הוא התעתד להיות איש עסקים ולא שחקן, ברם, בלמדו במכללת קורנל המפורסמת, הש"תיך אל החוג הדרמתי וכאשר, לאחר שנים, הוכרח עקב מחלה לנטוש את עסק הפרסום שעבד בו, פנה אל מלאכה קלה יותר (?) — התיאטרון.

ההצלחה האירה לו פנים על במת ברודוויי והוא לא חלם כלל להגיע להוליווד, עד אשר החליט סמואל גולדווין להסריט "שועלים קטנים". דן דורייה, ששיחק את לאו האברד הטיפש ומוג הלב במחזה של ליליאן הלמאן הוזמן לגלם את אותה הדמות על הבד. מאז, למרות

ביניה קסטל ("הדגל") יותר מדי ציונות.

בינג קרוסבי ("יאנקי בחצר המוך ארתור") פחות מדי מהירות.